

МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 343.974

ТРОНЬКО О. В.,

кандидат юридичних наук,

старший науковий співробітник

Міжвідомчого науково-дослідного центру

з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України

ОЦІНКА ЗАГРОЗ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Анотація. У статті досліджується узагальнена аналітична доповідь управління Організації Об'єднаних Націй (ООН) із наркотиків та злочинності (UNODC) за тематикою «Транснаціональна організована злочинність та її загрози». Автор визначає фундаментальні напрями боротьби з транснаціональною злочинністю з урахуванням трансформаційних процесів, що відображають динаміку в умовах глобалізації.

Ключові слова: транснаціональна організована злочинність, оцінки загроз, кримінальні прояви, кримінологічні чинники, правоохоронні органи, міжнародне співробітництво.

Постановка проблеми. Із кожним роком глобалізація суспільства провокує трансформацію організованої злочинності в міжнародному вимірі. Зокрема, відбувається активізація міжнародної злочинної діяльності, що пов'язано, у свою чергу, з поширенням торгівлі наркотиками, зброєю, людьми, природними ресурсами тощо. Щороку сотні мільярдів коштів, отриманих незаконним шляхом, негативно впливають на світову економіку. Отже, транснаціональна організована злочинність стала серйозною проблемою глобального рівня та вимагає об'єднання зусиль світової спільноти з метою подолання ризиків та загроз, які поширює міжнародна організована злочинність. Значна кількість міжнародних організацій на перманентній основі здійснюють дослідження цієї проблематики з метою консолідації зусиль у напрямку вироблення ефективних

заходів щодо протидії діяльності транснаціональної організованої злочинності.

Управління Організації Об'єднаних Націй (ООН) з наркотиків та злочинності (UNODC) щорічно здійснює підготовку та оприлюднює Узагальнену аналітичну доповідь за тематикою «Транснаціональна організована злочинність та її загрози». Також нідерландський інститут міжнародних відносин (Clingendael), що є провідним аналітичним центром, на замовлення UNODC готує узагальнююче тематичне дослідження «Транснаціональна організована злочинність».

Метою даного тематичного дослідження є визначення фундаментальних напрямів боротьби з транснаціональною злочинністю з урахуванням трансформаційних процесів, що відображають динаміку в умовах глобалізації. Дослідження висвітлює такі актуальні питання, як: соціологічна інтерпретація та масштаби цього виду злочинності; різновиди транснаціональної злочинності і прогнозування появи її нових форм; визначення системних кримінологічних чинників й факторів; удосконалення правової бази та вжиття заходів щодо оперативного реагування та вчасного відстеження ситуації в цій сфері; аналіз діяльності правоохоронних органів щодо протидії транснаціональній злочинності та можливості розвитку міжнародного співробітництва у сфері запобігання їй.

Виклад основного матеріалу. Особлива увага в цьому документі приділяється основним тенденціям у сфері транснаціональної організованої злочинності, які впливають на безпеку в Європейському Союзі (ЄС). Крім боротьби з тероризмом і кіберзлочинністю, в порядку денному з безпеки (EAS) визначено також протидію тяжким злочинам і організованій транснаціональній злочинності, зокрема торгівлі людьми, незаконному обігу вогнепальної зброї, торгівлі наркотиками та відмиванню коштів, отриманих злочинним шляхом.

Із метою розширення інформаційної бази, необхідної державам-членам для розробки ефективних міжнародних заходів реагування на загрози транснаціональної організованої злочинності, UNODC розробило низку тематичних транснаціональних оцінок загроз організованої злочинності, вивчення яких сприятиме визначенню сучасних тенденцій і масштабів загроз, а також напрямів їх нейтралізації.

Варто розглянути структурні елементи (класифікатори) та визначити особливості проведеного за ініціативи UNODC тематичного дослідження «Транснаціональна організована злочинність».

Основні чинники та ключові фактори транснаціональної організованої злочинності. Країни з високим рівнем транснаціональної злочинності повинні об'єднувати зусилля з метою протидії цьому небезпечному явищу, оскільки вона здійснює системний негативний вплив на економічне, соціальне, політичне життя суспільства. Більше того, ні державні кордони, ні національні й міжнародні форми соціально-правового контролю практично не створюють перешкод для розвитку та поширенню цього виду

злочинності. Злочинні організації саме транснаціонального спрямування на сьогодні домінують у кримінальному середовищі. Вони здійснюють свою злочинну діяльність на території багатьох держав і, отримуючи кримінальні доходи, контролюють величезні фінансові кошти, які можна порівняти з розмірами валового національного продукту деяких розвинутих країн.

Очікується, що економічні витрати, які виділяються на боротьбу із злочинністю, найближчим часом досягнуть десятків мільярдів євро на рік. У цьому дослідженні термін «транснаціональна організована злочинність» використовується як збірний термін для вищезазначених пріоритетів (EAS), а також передбачається підвищення ступеня загрози, з якою ЄС прогнозовано буде стикатися в 2021 році. Що стосується торгівлі людьми, очікується збільшення масштабів цього виду злочину. Прогнозується також незначне збільшення кількості злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, контрабандою людей та незаконним обігом вогнепальної зброї, і передбачається, що відповідно збільшаться масштаби незаконних доходів, які злочинці спробують «відмити».

Оцінка загрози. Торгівля наркотиками. За даними Європолу, одна третина груп, залучених до транснаціональної організованої злочинності в ЄС, у той чи інший спосіб також залучена до торгівлі наркотиками. Європейський ринок наркотиків є досить стабільним. Як свідчить статистика, на сьогодні найбільшим є ринок марихуани. За даними Європейського центру моніторингу наркотиків та наркоманії (EMCDDA), попит на наркотики зростає в країнах, що межують з ЄС [1].

У Звіті Європейського центру моніторингу наркотиків та наркоманії (EMCDDA) за 2016 рік визначено вплив технологічних змін на європейський ринок наркотиків. У зв'язку із застосуванням злочинцями нових ІТ-технологій для торгівлі наркотиками на веб-форумах методи їх роботи кардинально змінилися, способи зв'язку стали більш таємними, що зменшило шанси розкриття злочинних угруповань. У цьому документі також визначено, що транснаціональні організовані групи все більше і більше здійснюють свою діяльність у «бідних» країнах, де існують зони конфліктів та низький рівень життя населення, що ускладнює розслідування таких злочинів. Велика кількість таких наркотичних засобів, як героїн та кокаїн, постачається з країн-виробників. Так, з 2010 року масштаби вирощування опіуму в Афганістані значно зросли порівняно з попереднім десятиріччям і були досить стабільними протягом останніх кількох років [2]. Отже, прогнозується, що країни-виробники не будуть зменшувати обсягів виробництва, оскільки передбачається, що пропозиція на ринку наркотиків відповідатиме постійно зростаючому попиту в Європі.

Контрабанда та торгівля людьми. Через значну кількість кризових ситуацій та гарячих точок у світі все більше людей шукають притулку в ЄС. Кількість нелегальних перетинів зовнішніх кордонів ЄС з 2014 року значно зросла, частково через правову неможливість в'їзду до ЄС для біженців із таких країн, як Сирія, Афганістан та Ірак.

У спільному звіті Європолу та Інтерполу визначено, що 90% мігрантів користуються, як правило, послугами організатора (координатора). У 2015 році значно зросла кількість виявлених цими двома організаціями фактів контрабанди людей [3], але це не підтверджено статистичними даними «Frontex» щодо виявлених організаторів нелегальної міграції. Найновіші дані від «Frontex» та Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців (УВКБ ООН) свідчать, що у 2016 році спостерігалася тенденція до збільшення кількості мігрантів. Такі явні чинники, як демографія, криза та конфлікти, економічна нерівність, підтверджують прогноз того, що рівень міграції до ЄС залишатиметься високим протягом найближчих п'яти років.

Торгівля людьми – це окремий злочин, що пов'язаний з експлуатацією людей, а не з незаконним перетином кордону. Жертви не завжди переправляються через сухопутні кордони. Однак мігранти, незаконно ввезені через кордони ЄС, є великою вразливою групою, до якої може бути застосована експлуатація. Наявна європейська статистика за період 2006–2015 рр. свідчить про те, що кількість передбачуваних жертв торгівлі людьми потенційно зросла в усіх країнах ЄС. Зокрема, відбулося збільшення постраждалих від сексуальної експлуатації, експлуатації для роботи в сільському або домашньому господарстві. Поширеними також були такі форми транснаціональної організованої злочинності, як торгівля органами, примус до жебрацтва та примус до скоєння злочинів.

Загалом визначено три основні параметри, важливі для вчинення злочину, пов'язаного з торгівлею людьми: 1) наявність вразливих груп; 2) попит на послуги; 3) уникнення від відповідальності. Як свідчить офіційна статистика, кількість підозрюваних, що були взяті під варту за вчинення таких злочинів, протягом останніх кількох років зменшилася. Відповідно до даних Європолу Шенгенська зона є зручною «робочою зоною» для торгівців людьми. Отже, вказані параметри демонструють, що масштаби контрабанди людей залишаються на тому ж високому рівні, а кількість злочинів, пов'язаних з експлуатацією людей, прогнозовано буде зростати протягом найближчих п'яти років.

Незаконний обіг вогнепальної зброї. Масштаби незаконного обігу вогнепальної зброї в ЄС складно оцінити. До 2013 року в низці звітів Європолу зазначалося, що ринок зброї в ЄС є помірним. У 2016 році в європейській програмі було наголошено, що кількість фактів торгівлі зброєю зросла, що сприяло збільшенню терористичних актів, та висловлено стурбованість тим, що кримінальні мережі отримують доступ до все більш важкої зброї, що поставляється з Південно-Східної Європи. Той факт, що злочинні організації мали доступ до більш важкої вогнепальної зброї, ніж це було раніше під час Балканських воєн у 1990-х роках, спонукало Європол висловити свою стурбованість з приводу кількості зброї, що накопичуються в зонах конфліктів, таких як Лівія та Україна. Очікується, що незаконний обіг вогнепальної зброї буде збільшуватися через наявні збройні конфлікти.

Відмивання коштів. Для відмивання грошей, отриманих незаконним шляхом, злочинці використовують багато різних способів, наприклад, створення «геніальних корпоративних структур», в яких злочинні активи важко виявити. Для розрахунку кількості коштів, що відмиваються злочинними угрупованням, необхідно оцінити масштаби кримінальних ринків. За аналізом злочинності, вартість кримінального ринку коливається від 400 мільярдів до 3 трильйонів доларів на рік (глобальні показники). Це свідчить про те, що кількість злочинів, пов'язаних із відмиванням «брудних коштів», буде збільшуватися. Цьому сприятиме розповсюдження віртуальної валюти – як інструменту, що використовується для «відмивання» грошей та зменшення можливостей для їх арешту.

Вплив загроз та їх наслідки. Здійснення аналізу та прогнозування тенденцій у повній мірі не може забезпечити від загроз транснаціональної організованої злочинності. Відповідно до дослідження експертів Clingendael (Clingendael Expert Survey), існують три ймовірні «загрози», що можуть зумовити швидке поширення транснаціональної організованої злочинності, зокрема це: 1) використання високотехнологічних кібертехнологій; 2) легалізація наркотиків; 3) вторгнення Росії в країни Балтії.

Поширення високотехнологічних кібертехнологій відкриє новий простір для вчинення традиційних злочинних дій, таких як незаконний обіг наркотиків, уникнення державних перевірок, наприклад, шляхом злому веб-сайтів державних організацій чи транспортних компаній тощо. Ймовірно, що високотехнологічні кібертехнології мають вплив на стан організованої злочинності в Європі та збільшують існуючу загрозу у світі.

У дослідженні експертів Clingendael зазначається, що легалізація виробництва та обігу тяжких наркотиків залишається малою ймовірною. Проте все більше країн ЄС стають гнучкішими в питаннях зберігання та виробництва марихуани в малій кількості, а використання тяжких наркотиків усе частіше декриміналізується. Повна легалізація цих речовин усуне значну частину незаконного ринку, на якому злочинні мережі активно працюють в ЄС, і тому може забезпечити від цієї загрози транснаціональної організованої злочинності.

Експерти вважають, що вторгнення Росії в країни Прибалтики також є малою ймовірним, але значно вплине на ситуацію в ЄС, оскільки зовнішні кордони ЄС будуть порушені, а зона з великим ступенем нестабільності і конфлікту перебуватиме всередині кордонів ЄС (як приклад, варто згадати нинішню ситуацію в Україні). Таке «вікно» на кордоні з ЄС сприятиме контрабанді та збільшенню кількості зброї в цій частині Європейського Союзу. З іншого боку, багато видів транснаціональної організованої злочинності можна розглядати як задоволення попиту на нелегальні товари й послуги, і мало ймовірно, що попит на наркотики, наприклад, збільшився б унаслідок такого сценарію.

Загроза транснаціональної організованої злочинності – це загроза, яка постійно проявляється в насильстві, укладенні так званих «угод» на

незаконних ринках та злочинних діяннях. Не лише громадяни, юридичні особи та вразливі групи населення відчують наслідки таких дій, вразливими є також і державні підприємства, установи й організації, які несуть витрати на прогнозування та запобігання загрозам транснаціональної організованої злочинності. Проте вплив транснаціональної організованої злочинності не призводить до суттєвих економічних збитків та не загрожує територіальній цілісності ЄС (його держав-членів). Іншими словами, практично в жодній країні Європейського Союзу транснаціональна організована злочинність не становить загрози основам національної безпеки.

Найбільша загроза спричиняється недержавними суб'єктами. Аналітики виділили досить велику кількість «вільних мереж злочинців», які активно діють в ЄС. Серйозною загрозою Європол визначає також корупцію, оскільки існують корумповані державні службовці, які сприяють злочинним групам, наприклад, блокуючи їх виявлення та притягнення їх учасників до відповідальності.

Міжнародний характер транснаціональної організованої злочинності. Транснаціональна злочинність не є проблемою тільки країн «третього світу» або країн із перехідною економікою, де через слабкий розвиток легального сектору економіки та політичних інститутів держава значною мірою виявляється залежною від діючих на її території кримінальних угруповань, представники яких найчастіше обіймають ключові посади в органах публічної влади. Велику загрозу ця злочинність становить для країн, які традиційно належать до розвинутих, адже саме вона все частіше стає відчутним фактором регулювання суспільних відносин у важливих сферах життєдіяльності суспільства: визначає характер і спрямованість економічних процесів, формує політичну еліту, через корупційні й лобістські механізми створює необхідну їй правову базу, негативно впливає на формування суспільної свідомості.

Друга частина цього документа визначає перспективні напрями боротьби з транснаціональною організованою злочинністю. Протидія організованій транснаціональній злочинності передусім спрямовується на виявлення основних *суб'єктів і установ*, розробку та дотримання *норм і правил* у цій сфері.

Суб'єкти і установи. Національна поліція та судова система залишаються основними суб'єктами боротьби з транснаціональною організованою злочинністю, результати якої насамперед залежать від діяльності державних органів: необхідно вносити зміни до законів, створювати наглядові органи, обмінюватися інформацією, наявною в поліції та судовій системі тощо. Але, на переконання експертів Clingendael, боротьба з транснаціональною організованою злочинністю не повинна належати виключно до компетенції поліції і судових органів. Наприклад, Організація Об'єднаних Націй (ООН) стимулює залучення громадянського суспільства до боротьби із злочинністю. Так, до суб'єктів боротьби з транснаціональною організованою злочинністю віднесено також органи

місцевого самоврядування, сектор охорони здоров'я, сектор освіти, бізнес-сектор тощо.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (UNTOC) є важливим міжнародним інструментом у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності. Як ООН, так і ЄС не мають чітко визначеного багатостороннього координаційного механізму протидії цьому виду злочинності, що може спричинити розбіжності національних пріоритетів. Міжнародне кримінальне право, як і раніше, є домінуючим інструментом у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю, де поліцейські і судові органи є головними суб'єктами і в основному використовуються як на національному, так і на регіональному рівнях [4].

Кількість як урядових, так і неурядових міжнародних організацій, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю, постійно збільшується, проте співвідношення їх кількості до кількості універсальних, міжконтинентальних і регіональних злочинних транснаціональних організацій приблизно однакове.

Норми та правила. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (UNTOC) визначає ряд норм, правил та критеріїв, важливих для боротьби з транснаціональною організованою злочинністю. Дискусія в ООН про глобальну боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю полягає не в тому, як цей підхід слід структурувати, а в тому, в які терміни потрібно ці норми та правила застосувати. Наприклад, ООН наголошує, що зв'язок між транснаціональною організованою злочинністю і тероризмом – це важливий «стимул» для активізації глобальної боротьби з транснаціональною організованою злочинністю, оскільки злочинні групи – або злочинна діяльність – забезпечують терористів грошима, зброєю і надають транспортну підтримку.

Наприкінці вересня 2015 року глави держав та урядів країн-членів ООН прийняли «Порядок денний сталого розвитку 2030 року», що містить 17 цілей сталого розвитку (СЗГ), основними серед яких є: протидія організованим злочинностям; скорочення масштабів незаконних фінансових потоків; контрабанди зброї тощо. Їх об'єднує одна мета: шляхом ліквідації транснаціональної організованої злочинності досягти сталого розвитку країн-учасниць ООН [5].

Адекватно реагуючи на виклики, Європол створив автоматизовану-інформаційну систему з метою налагодження дієвого обміну поліцейською інформацією. Аналіз європейських інформаційних систем засвідчує, що процес обміну інформацією між країнами ЄС стає все більш активним. Велика частина інформації, обмін якої здійснюється через Європол, є недоступною для більш широкого аналізу і використання в масштабах країн-членів ЄС.

Згідно з даними Європолу на сьогодні понад 5000 міжнародних організованих злочинних угруповань, до складу яких входять більш ніж

180 національностей, перебувають під слідством в Європейському Союзі. Також слід вказати, що відповідно до методології «Оцінки загроз з боку особливо небезпечних форм організованої злочинності 2017 (SOCTA)», на даний момент визначено п'ять головних загроз: кіберзлочинність, виробництво, обіг та поширення наркотиків, незаконна міграція, організована злочинність щодо власності та торгівля людьми.

Висновки. Транснаціональна організована злочинність є глобальною загрозою, що вимагає узгодженого багатостороннього підходу в багатьох галузях. *Загалом, у цьому тематичному дослідженні «Транснаціональна організована злочинність»* під транснаціональною організованою злочинністю слід розуміти якісно нову форму розвитку національної організованої злочинності, один із вищих рівнів кримінальної еволюції, суб'єктами якої є стійкі злочинні організації, сфера впливу та діяльність яких у вигляді злочинного промислу розповсюджується на декілька держав, групу суміжних держав, регіон, континент або світове співтовариство.

Для ефективної протидії організованій злочинності однією з міжнародних рекомендацій є така: під час розробки стратегій запобігання міжнародній злочинній діяльності, включаючи законодавство та інші заходи, держави повинні враховувати структурні особливості злочинних організацій і способи їх діяльності.

У зв'язку із цим слід наголосити, що впродовж останніх 15-ти років зарубіжними науковцями все частіше відзначається, що найбільш небезпечні злочинні угруповання не мають сталої, чітко визначеної організаційної будови. Вони досить часто швидко змінюють її так само, як і напрями та організаційні форми діяльності, заради більш раціонального та оптимального досягнення визначеної мети – отримання прибутків і надприбутків. Тому особливу увагу слід звернути на те, що організація злочинної діяльності відбувається за допомогою мережі злочинців, яка має переваги перед традиційними організаційними структурами завдяки гнучкості, адаптивності, швидкості реагування.

Боротьба з транснаціональною організованою злочинністю повинна максимально зменшити рівень загроз та розміри збитків від неї за допомогою вирішення таких важливих стратегічних завдань: 1) подолання перешкод щодо нейтралізації організованих груп з урахуванням масштабів їх транснаціональної діяльності; 2) запобігання проникненню організованої злочинності у сфери державного управління, економіки, бізнесу тощо; 3) недопущення використання організованими злочинними угрупованнями новітніх технологій у своїй протиправній діяльності.

Нові підходи щодо протидії транснаціональній організованій злочинності знайшли відображення в міжнародно-правових документах, що націлюють країни на широкому застосуванні проактивних методів запобігання транснаціональній організованій злочинності.

Проактивний підхід не обмежується діями з розкриття злочину або заходами щодо загального запобігання злочинам, що спрямовані на

широкі кола населення. Проактивний підхід у діяльності правоохоронних органів передбачає переорієнтацію від злочину на злочинця, широке застосування спеціальних (негласних) методів викриття організованої злочинної діяльності.

Єдиної моделі транснаціональної організованої злочинності у світі не існує. Суб'єкти цього виду злочинності, до яких належать злочинні організації, діють у різних регіонах світу, мають свою специфічну спеціалізацію, використовують різні методи, прийоми, тактику діяльності, мають різний кількісний та етнічний склад тощо, але об'єднує їх єдина спільна мета – отримання від заняття злочинним промислом, що може поєднуватися із веденням, на перший погляд, законної діяльності, надвисокого прибутку. Таким чином, основною змістовною ознакою транснаціональної організованої злочинності є те, що антисоціальна, протиправна діяльність злочинних організацій виходить за межі території та юрисдикції однієї держави.

Міжнародний характер транснаціональної організованої злочинності вимагає від суб'єктів боротьби з транснаціональною організованою злочинністю вдосконалення форм і методів протидії цьому явищу. Зокрема, суб'єкти боротьби з транснаціональною організованою злочинністю повинні мати можливість здійснювати систематичний збір та аналіз відповідної інформації про прояви, факти транснаціональної організованої злочинності, що може бути використано як у стратегічних, так і в тактичних цілях. Ефективність міжнародного співробітництва в боротьбі з організованою транснаціональною злочинністю залежить від своєчасного розв'язання низки проблем організаційно-правового, технічного, матеріального та міжнародно-нормативного характеру.

Протидія зростаючим транснаціональним кримінальним проявам потребує суттєвого розширення міжнародних контактів МВС України з аналогічними структурами іноземних держав. До важливих напрямів цієї діяльності належить вирішення питань, пов'язаних з удосконаленням співробітництва України з найбільшими міжнародними поліцейськими організаціями – Інтерполом та Європолом.

Специфічним аспектом запобігання організованій злочинності є концентрація уваги на зменшенні наявних або майбутніх можливостей для неї брати участь у легальному ринку (через кримінальні доходи від злочинів, що перетворюються і набувають законного вигляду) за допомогою законодавчих, адміністративних та інших заходів.

Загалом, не дивлячись на всі відмінності в підходах до підготовки поліцейських кадрів, простежується прагнення до стандартизації поліцейської освіти в Європі в умовах інтеграції та кооперації всіх сфер діяльності національних поліцій і міжнародних поліцейських організацій. В європейських системах домінує професійна поліцейська освіта з широкою диференційованою мережею курсів підвищення кваліфікації. Обов'язковим її компонентом є вивчення найбільш актуальних проблем діяльності поліції: протидія організованим та транснаціональній злочинності, корупції, теро-

ризму і наркобізнесу, а також дотримання й захист прав людини. У навчанні застосовуються сучасні навчальні, інформаційні та інженерні технології.

Висновки. Так, професійна підготовка керівних кадрів поліції країн ЄС має загальні характерні ознаки: вона являє собою багатогалузеву, гнучку систему, яка пропонує кандидатам на керівні посади й уже діючим керівникам поліції той чи інший вид навчання. Попри позитивні результати взаємодії із закордонними партнерами в забезпеченні правопорядку і боротьбі з транснаціональною злочинністю, залишається низка не вирішених питань, які потребують пошуку нових форм і методів боротьби з нею, що передбачає перегляд ряду доктрин, зокрема усунення колізії юрисдикцій, здійснення законодавчої регламентації підстав і порядку видачі злочинців, надання правової допомоги іноземним державам. Нагальною є потреба розроблення і впровадження механізму збору, накопичення та обміну оперативною інформацією з питань протидії транснаціональній злочинності.

Опанування *тематичного дослідження «Транснаціональна організована злочинність»* має сприяти: розробці оптимальної моделі підготовки поліцейських кадрів; налагодженню обміну міжнародним досвідом запобігання новим видам злочинів, особливо транснаціонального характеру; виявленню динаміки розвитку організованої злочинності в епоху новітніх технологій; удосконаленню співробітництва поліції у сфері інформаційного обміну, використанню міжнародних розробок у боротьбі зі злочинністю та зміцненню світового правопорядку.

В умовах становлення та розвитку сектору безпеки і оборони України актуальним та сучасним завданням залишається оцінка загроз і ризиків транснаціональної організованої злочинності з урахуванням кращих практик зарубіжного досвіду. Для нашої держави актуальним є запозичення досвіду ЄС у сфері діяльності правоохоронних органів та Європолу щодо формування концептів та подальшої розбудови ефективної моделі інформаційно-аналітичного забезпечення боротьби з організованою злочинністю, яка має відповідно реагувати на сучасні загрози та виклики (міграційна криза в ЄС, терористична активність в ЄС, масштаби кіберзлочинності тощо).

Література:

1. Європейський центр моніторингу з наркотиків та наркотичної залежності (EMCDDA). Щорічний звіт та аналіз наркотичної ситуації. 2017.
2. Огляд афганського врожаю в 2016 році: вирощування та виробництво. UNDOC. URL: http://www.unodc.org/documents/cropmonitoring/Afghanistan/AfghanistanOpiumSurvey2016_ExSum.pdf.
3. Резюме Європолу та Інтерполу щодо протидії нелегальній міграції та контрабанді. Травень 2016 року.
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (укр/рос) прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року. Офіційний вісник України. 2006 р. № 14.
5. Порядок денний сталого розвитку 2030 року. URL: https://www.swpberlin.org/fileadmin/contents/products/comments/2015C45_vrr_bsh.pdf.

Тронько О. В. Оценка угроз транснациональной организованной преступности

Аннотация. В статье исследуется аналитический доклад управления Организации Объединенных Наций (ООН) по наркотикам и преступности (UNODC) по тематике «Транснациональная организованная преступность и ее угрозы». Автор определяет фундаментальные направления борьбы с транснациональной преступностью с учетом трансформационных процессов, отражающих динамику в условиях глобализации.

Ключевые слова: транснациональная организованная преступность, оценки угроз, криминальные проявления, криминологические факторы, правоохранительные органы, международное сотрудничество.

Tronko O. Assessment of Transnational Threats Organized Crime

Summary. The article deals with a comprehensive analytical report by the United Nations (UN) Office on Drugs and Crime (UNODC) on «Transnational Organized Crime and its Threats». The author defines the fundamental directions of combating transnational crime, taking into account the transformational processes that reflect the dynamics in the conditions of globalization. The purpose of this thematic study is to determine the fundamental directions of combating transnational crime, taking into account the transformational processes that reflect the dynamics in the conditions of globalization. The research highlights such topical issues as: sociological interpretation and scale of this type of crime; varieties of transnational crime and prediction of the emergence of its new forms; definition of systemic criminological factors and factors; improving the legal framework and taking measures for prompt response and timely tracking of the situation in this area; an analysis of the activities of law enforcement agencies in the field of combating transnational crime and the possibility of developing international cooperation in the field of prevention of it.

Key words: transnational organized crime, threat assessments, criminal manifestations, criminological factors, law enforcement agencies, international cooperation.